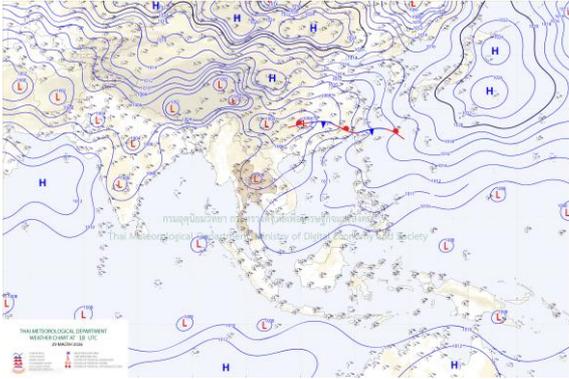

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 30 มีนาคม 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

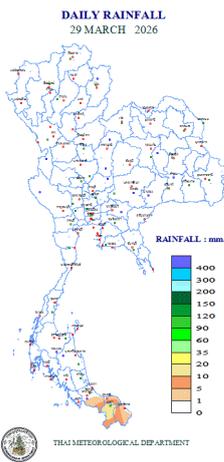
แผนที่อากาศผิวพื้น วันที่ 30 มีนาคม 2569 เวลา 07:00 น.

ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนโดยทั่วไป กับมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน และมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง เนื่องจากความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ในขณะที่ลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้กำลังอ่อนพัดปกคลุมบริเวณดังกล่าว ทำให้มีฝนฟ้าคะนองกับมีลมกระโชกแรงบางแห่ง ขอให้ประชาชนบริเวณประเทศไทยดูแลรักษาสุขภาพเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนถึงร้อนจัด โดยหลีกเลี่ยงการทำงานหรือการประกอบกิจกรรมในที่โล่งแจ้งเป็นระยะเวลานาน รวมทั้งระวังอันตรายจากฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงที่อาจเกิดขึ้นในบางพื้นที่ไว้ด้วย

สำหรับภาคใต้มีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง โดยมีอากาศร้อนในตอนกลางวัน เนื่องจากลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมอ่าวไทย ภาคใต้ และทะเลอันดามัน

ฝุ่นละอองในระยะนี้ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการสะสมของฝุ่นละอองหรือหมอกควันอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีความหนาแน่นของจุดความร้อนและการระบายอากาศที่อ่อน

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 29 มี.ค. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 30 มี.ค. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	อ.เมือง	สตูล	0.4	ฝนตกล็กน้อย
2.	อ.เมือง	ตรัง	0.3	ฝนตกล็กน้อย
3.	อ.เมือง	พัทลุง	0.2	ฝนตกล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มี.ค. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 51,379 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 67 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 27,433 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 52) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (47,841 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63) มากกว่าปี 2568 จำนวน 3,538 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 19.65 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 200.34 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 25,142 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 48,030 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 68 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 24,491 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 52) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (45,071 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 64) มากกว่า ปี 2568 จำนวน 2,958 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 13.46 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 182.03 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 22,897 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	17,084	69	10,339	57	87	1,161	771	66	679	64	95	25,126	17,855	69	11,018	58	8,130
ตอน.	12	8,368	4,488	54	2,836	42	230	2,122	1,277	60	1,110	57	242	10,490	5,765	55	3,946	46	4,725
กลาง	3	1,419	639	45	579	43	27	419	241	58	215	55	30	1,838	879	48	794	45	958
ตะวันตก	2	26,605	19,934	75	6,657	50	8	164	113	69	102	67	10	26,769	20,046	75	6,758	50	6,722
ตะวันออก	6	1,515	591	39	496	35	52	1,009	521	52	465	49	58	2,524	1,112	44	962	41	1,412
ใต้	4	8,194	5,294	65	3,584	55	44	721	427	59	372	56	48	8,916	5,721	64	3,956	55	3,194
รวม	35	70,926	48,030	68	24,491	52	448	5,596	3,350	60	2,942	57	483	76,522	51,379	67	27,433	52	25,142

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แคว้น้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 16,807 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 68 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 10,111 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 1.98 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 72.85 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 8,064 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	9,591	71	5,791	60	0.22	0.23	45.00	45.01	3,871
สิริกิติ์	6,433	68	3,583	54	1.76	2.37	20.07	25.02	3,077
ภูมิพล+สิริกิติ์	16,025	70	9,375	57	1.98	2.60	65.07	70.03	6,947
แคว้น้อยฯ	440	47	397	44	0.00	0.10	4.32	4.32	499
ป่าสักชลสิทธิ์	341	36	338	35	0.00	0.00	3.46	3.46	619
รวมทั้งหมด	16,807	68	10,111	56	1.98	2.70	72.85	77.81	8,064

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ ศรีนครินทร์ (86%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 3 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (30%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (24%) และอ่างฯ คลองสิียด (8%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 779 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 794 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +19.13 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 6.57 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 300 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 300 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.30 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.26 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +7.44 ม.รทก. (เมื่อวาน +7.44 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 208 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 208 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 155 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 50 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 3 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 24 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 24 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 131 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 129 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 38 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 44 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 277 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 267 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทอง) 35 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสี้ยว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสี้ยว) 10 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 85 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 101 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 46 ลบ.ม./วินาที
แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 353 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 252 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		24 มี.ค. 69	25 มี.ค. 69	26 มี.ค. 69	27 มี.ค. 69	28 มี.ค. 69	29 มี.ค. 69	30 มี.ค. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.11	0.11	0.11	-	0.11	0.11	0.11	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าบ้านทูลี่ จ.นนทบุรี	0.13	0.12	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	0.13	0.13	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 30 มี.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.56	-10.24
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	5.98	-10.02
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	2.58	-9.62
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	2.51	-9.49
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.79	-9.71
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	3.10	-11.40

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

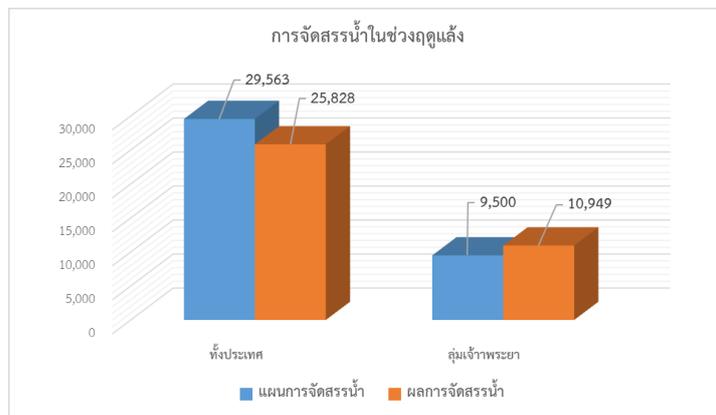
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (วันที่ 1 พ.ย. 68 ถึง 30 เม.ย. 69) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน 47,516 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำชลประทานตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ เพื่อการอุปโภค - บริโภค 2,748 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 8,090 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 478 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 18,247 ล้าน ลบ.ม. สำหรับลุ่มน้ำพระยา ปริมาณน้ำใช้การ จำนวน 17,745 ล้าน ลบ.ม. วางแผนจัดสรรน้ำชลประทานแยกเป็น เพื่ออุปโภค - บริโภค 1,150 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 1,305 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 135 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 6,910 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั้งประเทศ (อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำอื่น ๆ) ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 68 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 25,828 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 72.85 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 10,949 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 80 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (1 พ.ย.68 - 30 เม.ย.69)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั้งประเทศ	2,748	8,090	18,247	478	29,563	25,828	77
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,910	135	9,500	10,949	80

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

ทั่วประเทศ จำนวน 15.60 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.86 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.74 ล้านไร่

กลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.59 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.80 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.79 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2569)

ทั่วประเทศ จำนวน 15.53 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 13.80 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.73 ล้านไร่

กลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 9.29 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.81 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.48 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2568/69			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2568/69		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด
ทั่วประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.05	0.67	10.72	9.64	0.66	10.30
	นอกเขตชลประทาน	2.81	2.07	4.88	4.16	1.07	5.23
	รวม	12.86	2.74	15.60	13.80	1.73	15.53
กลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.27	0.08	6.35	6.39	0.10	6.49
	นอกเขตชลประทาน	1.53	0.71	2.24	2.42	0.38	2.80
	รวม	7.80	0.79	8.59	8.81	0.48	9.29

5. ผลกระทบด้านการเกษตร

5.1 อุทกภัย (ภาคใต้) ช่วงภัย 11 พ.ย. 68 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 242,791 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 207,948 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 67,372 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,981 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 128,595 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 19,480 ราย พื้นที่ 63,120 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 43,214 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 2,938 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 16,968 ไร่ วงเงิน 132,411,502 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 4,859 ราย พื้นที่ 10,931 ไร่ วงเงิน 27,596,497 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มี.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 9,085 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 15,505 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 7,637 ไร่ บ่อกุ้ง 7,868 ไร่ กระชัง 122,655 ตม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 8,330 ราย พื้นที่ 13,429 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 6,629 ไร่ บ่อกุ้ง 6,800 ไร่ กระชัง 122,596 ตม. วงเงิน 156,259,525 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,060 ราย พื้นที่ 468 ไร่ กระชัง 21,484 ตม. วงเงิน 10,547,847 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มี.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 213,567 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 13,975,659 ตัว แบ่งเป็น โค 437,706 ตัว กระบือ 8,145 ตัว สุกร 275,715 ตัว แพะ/แกะ 211,061 ตัว และสัตว์ปีก 13,043,032 ตัว แปลงหญ้า 8,176 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,590 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 346,595 ตัว แบ่งเป็น โค 2,343 ตัว กระบือ 332 ตัว สุกร 2,160 ตัว แพะ/แกะ 491 ตัว สัตว์ปีก

341,269 ตัว แปลงหญ้า 41 ไร่ วงเงิน 13,934,635 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 56 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 469 ตัว แปลงหญ้า 5 ไร่ วงเงิน 487,210 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มี.ค. 69)

5.2 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ส.ค. 68 – 11 พ.ย. 68

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 53 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรสาคร ราชบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 248,732 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 1,697,656 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,367,698 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 314,320 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 15,637 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 167,352 ราย พื้นที่ 1,256,363 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,084,151 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 163,780 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ 8,432 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,811,176,045 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 88,571 ราย พื้นที่ 646,501 ไร่ วงเงิน 920,532,900 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มี.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 37 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ หนองบัวลำภู อุตรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท นครปฐม พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 7,458 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 14,886 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 11,871 ไร่ บ่อกุ้ง 3,015 ไร่ กระชัง 7,136 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 7,458 ราย พื้นที่ 14,886 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 11,871 ไร่ บ่อกุ้ง 3,015 ไร่ กระชัง 7,136 ตรม. วงเงิน 93,776,583 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 3,996 ราย พื้นที่ 5,502 ไร่ กระชัง 5,228 ตรม. วงเงิน 33,826,928 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มี.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 34 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ระยอง สุพรรณบุรี สิงห์บุรี และจังหวัดปราจีนบุรี เกษตรกร 40,127 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 9,118,324 ตัว แบ่งเป็น โค 148,236 ตัว กระบือ 28,753 ตัว สุกร 109,665 ตัว แพะ/แกะ 15,449 ตัว และสัตว์ปีก 8,816,221 ตัว แปลงหญ้า 8,484 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 436 ราย สัตว์ตายและสูญหาย 16,404 ตัว แบ่งเป็น โค 53 ตัว กระบือ 7 ตัว สุกร 53 ตัว แพะ/แกะ 51 ตัว และสัตว์ปีก 16,240 ตัว แปลงหญ้า 559 ไร่ วงเงิน 2,708,300 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 340 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 12,771 ตัว แปลงหญ้า 559 ไร่ วงเงิน 2,690,300 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มี.ค. 69)

6. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2569 ตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2569 จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 4 หน่วยฯ ได้แก่ หน่วยฯ นครสวรรค์ จันทบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และหน่วยฯ สงขลา เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บรวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 29 มีนาคม 2569

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2569

- มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่ จ.นครสวรรค์ กาญจนบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ยะลา และนราธิวาส
- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.นครสวรรค์ (แม่เปิน แม่वंก) กาญจนบุรี (ศรีสวัสดิ์) อุทัยธานี (บ้านไร่ ลานสัก) เพชรบุรี (แก่งกระจาน) ยะลา (กรงปินัง ยะหา กาบัง รามัน เบตง) และนราธิวาส (จะแนะ สุโหงป่าตี ระแงะ)
- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำ เขื่อนแก่งกระจาน (เพชรบุรี) และเขื่อนบางลาง (ยะลา)
- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อบรรเทาหมอกควันและไฟป่า** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ป่าไม้ จ.กาญจนบุรี (ศรีสวัสดิ์) อุทัยธานี (บ้านไร่) และ นราธิวาส (สุโหงป่าตี)

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (ตั้งแต่วันที่ 1 - 29 มีนาคม 2569)

การปฏิบัติการฝนหลวง (ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งและเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนเก็บกักน้ำ) ขึ้นปฏิบัติการ 23 วัน จำนวน 187 เที่ยวบิน (249:55 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้สารฝนหลวง 161.30 ตัน ปฏิบัติการ จำนวน 7 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ ตาก ระยอง กาญจนบุรี แพร่ และหน่วยฯ พิษณุโลก ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 21 จังหวัด ได้แก่ จ.อุทัยธานี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา นครสวรรค์ กาญจนบุรี จันทบุรี สระแก้ว ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ สตูล ชลบุรี ยะลา นราธิวาส และ ชัยนาท ปฏิบัติการเติมน้ำพื้นที่ลุ่มรับน้ำกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 9 แห่ง และอ่างขนาดกลาง/เล็ก 25 แห่ง พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 50.53 ล้านไร่ ปริมาณฝนสะสมจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ 32.17 ล้าน ลบ.ม.

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มี.ค. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนทอใบข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (นครสวรรค์ พิจิตรหนองคาย ยะลา และพัทลุง) จำนวน 529 ไร่ การระบาดลดลง 19 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนทอใบข้าว และพบใบข้าวถูกทำลายในข้าวอายุ 15-40 วัน ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	2. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ขอนแก่น อุดรดิตถ์ สุรินทร์ เพชรบูรณ์ และชัยภูมิ) จำนวน 79 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่	- ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แบบเปียกสลับแห้ง เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง
	3. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ปราจีนบุรี และเพชรบูรณ์) จำนวน 21 ไร่ การระบาดลดลง 26 ไร่	- กำจัดวัชพืชในนาข้าว เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย ให้หว่านปุ๋ยยูเรียเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว
	4. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ชัยภูมิ กำแพงเพชร เชียงราย หนองคาย บุรีรัมย์ ขอนแก่น สุโขทัย ราชบุรี ปราจีนบุรี สกลนคร และลำปาง) จำนวน 598 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ฟันเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	5. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ขอนแก่น บุรีรัมย์ สกลนคร กาฬสินธุ์ และยะลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดลดลง 28 ไร่	- เผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยว ไช้ น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง
	6. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (บุรีรัมย์ กำแพงเพชร และสงขลา) จำนวน 48 ไร่ การระบาดคงที่	- ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่	- กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะนำโรค ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ
	8. โรคใบขีดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ สกลนคร และอุบลราชธานี) จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่	- สามารถลดความรุนแรงของโรค โดยใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ หากพบโรคระบาดของโรครุนแรงในระยะแตกกอ ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา
	9. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 3 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง ปลุกข้าวพร้อม ๆ กัน และปล่อยพื้นนาว่างไว้ระยะหนึ่ง เพื่อตัดวงจรชีวิตของแมลง
มะพร้าว	1. ด่างแรด	พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สมุทรสาคร ชุมพร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช ตราด สุราษฎร์ธานี ระยอง กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา นครปฐม สตูล สงขลา จันทบุรี สมุทรปราการ พังงา สระแก้ว อุบลราชธานี นครราชสีมา กระบี่ ขอนแก่น ภูเก็ต กาญจนบุรี ร้อยเอ็ด ตรัง และระนอง) จำนวน 6,265 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่	- ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรสีขามะพร้าวเข้าทำลายนำไปเผาทำลายนอกแปลง ให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็ก ห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชลบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช สงขลา	- ปล่อยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ หรือปล่อยแตนเบียนไซทริโครแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอิมามิกติน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	<p>3. แมลงตำหนาม</p> <p>4. ไรสีขามะพร้าว</p> <p>5. ตัวงวง</p>	<p>สมุทรสงคราม ตราด ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี ราชบุรี ปัตตานี นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ กรุงเทพมหานคร นครพนม อุดรธานี อุบลราชธานี พังงา ชุมพร จันทบุรี หนองคาย กระบี่ สมุทรปราการ ชัยนาท พิจิตร สตูล กาญจนบุรี ระยอง สุรินทร์ อำนาจเจริญ ภูเก็ต ร้อยเอ็ด สกลนคร สระแก้ว และสุโขทัย)</p> <p>จำนวน 28,028 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชลบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด สตูล สงขลา สมุทรสงคราม พังงา ตรัง เพชรบูรณ์ จันทบุรี กระบี่ ระยอง นครพนม กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต ร้อยเอ็ด อุดรธานี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ อุบลราชธานี และนครราชสีมา)</p> <p>จำนวน 6,312 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร เพชรบุรี ชลบุรี สมุทรปราการ จันทบุรี สงขลา กาฬสินธุ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว นครราชสีมา ตราด ชัยนาท และขอนแก่น)</p> <p>จำนวน 852 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 36 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตราด กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา ระยอง สุราษฎร์ธานี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช จันทบุรี พังงา เพชรบุรี ราชบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด และจังหวัดนครราชสีมา)</p> <p>จำนวน 696 ไร่ การระบาดลดลง 20 ไร่</p>	<p>เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงตำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุมหนอนแมลงตำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้งด้แมลงตำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรามेटตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอนและดักด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช่แล้ว หรือชันผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรามेटตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอกมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก
<p>ปาล์ม</p> <p>น้ำมัน</p>	<p>1. หนอนปลอกเล็ก</p> <p>2. หนอนหัวดำ</p> <p>3. ตัวงแสด</p> <p>4. ตัวงกุหลาบ</p> <p>5. โรคกล้าต้นเน่า</p>	<p>พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชลบุรี ชุมพร ระยอง กระบี่ และนครศรีธรรมราช)</p> <p>จำนวน 729 ไร่ การระบาดลดลง 81 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร จันทบุรี และ นครศรีธรรมราช)</p> <p>จำนวน 427 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 42 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี ชลบุรี นครศรีธรรมราช สตูล พังงา ตรัง กระบี่ ระนอง สงขลา สระบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ระยอง ร้อยเอ็ด และสระแก้ว)</p> <p>จำนวน 1,036 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง ตราด สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส จันทบุรี และกระบี่)</p> <p>จำนวน 362 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</p> <p>พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ สตูล สงขลา พังงา และจันทบุรี)</p> <p>จำนวน 11,431 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4,564 ไร่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อรามेटตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักด้ และระยะตัวหนอนและดักด้ - หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ - กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ - ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ซ่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคทะลายเน่า 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง สระแก้ว สงขลา ชุมพร นราธิวาส และยะลา) จำนวน 1,060 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 115 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา นราธิวาส ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 4,124 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	เป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาพื้นที่ เก็บเศษซากพืชนำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ายางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง ชุมพร กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และตรัง) จำนวน 1,635 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (นราธิวาส ยะลา สงขลา ปัตตานี สตูล น่าน บึงกาฬ กาญจนบุรี สุโขทัย อุดรธานี หนองคาย กระบี่ แพร่ นครพนม และเลย) จำนวน 1,436,125 ไร่ การระบาดลดลง 128,099 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี สุโขทัย ชุมพร หนองคาย ระนอง ตรัง และพังงา) จำนวน 1,051 ไร่ การระบาดลดลง 44 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง และชลบุรี) จำนวน 6,063 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 18 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,791 ไร่ การระบาดคงที่	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 78 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 158 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จังหวัดตาก แม่ฮ่องสอน สงขลา ชุมพร และเชียงใหม่) จำนวน 408 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 196 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรธอน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่างมันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 3. โรคโคนเน่าหัวเน่า 4. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 36 จังหวัด (นครราชสีมา ขอนแก่น กาญจนบุรี กำแพงเพชร อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ ชลบุรี อุทัยธานี ปราจีนบุรี บุรีรัมย์ ลพบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชัยภูมิ นครสวรรค์ ระยอง อ่างทอง อ่างทอง มหาสารคาม อุดรธานี ยโสธร มุกดาหาร สุรินทร์ ราชบุรี ร้อยเอ็ด สุพรรณบุรี สระบุรี ชัยนาท เพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ พิจิตร สุโขทัย เพชรบุรี นครพนม สกลนคร จันทบุรี และหนองบัวลำภู) จำนวน 794,502 ไร่ การระบาดลดลง 14,065 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ชลบุรี ยโสธร มุกดาหาร ศรีสะเกษ กาญจนบุรี สระแก้ว บุรีรัมย์ จันทบุรี สกลนคร อุดรธานี กำแพงเพชร และขอนแก่น) จำนวน 3,076 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (สกลนคร นครสวรรค์	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ครอบกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้หน้าท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรครุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง - ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. ไรแดงมันสำปะหลัง 6. โรคนิ่วไหม้	กำแพงเพชร สระแก้ว อุดรธานี ชลบุรี มุกดาหาร กาฬสินธุ์ ระยอง ราชบุรี กาญจนบุรี ปราจีนบุรี จันทบุรี และอุบลราชธานี) จำนวน 8,207 ไร่ การระบาดลดลง 58 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชลบุรี กาญจนบุรี ขอนแก่น ยโสธร บุรีรัมย์ อุดรดิษฐ์ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา อุดรธานี อุทัยธานี สกลนคร สุรินทร์ และมหาสารคาม) จำนวน 40,349 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 81 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชัยนาท และสกลนคร) จำนวน 292 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	ดักด้วในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะ หนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคีโอโพลีฮิวโรไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครราชสีมา เชียงใหม่ ยะลา จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว ชลบุรี สตูล และขอนแก่น) จำนวน 5,842 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5,711 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคนิ่ว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 252 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและปักตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคนิ่วขาว 3. โรคนิ่วดำ 4. ตั๊กแตนยาว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชลบุรี นครราชสีมา และบุรีรัมย์) จำนวน 1,437 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม อุดรธานี และนครราชสีมา) จำนวน 16,642 ไร่ การระบาดลดลง 108 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (อุทัยธานี) จำนวน 135 ไร่ การระบาดลดลง 21 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปลอ่ยแทนเป็นไนโตรเจนกรรมมา อัตรา 30,000 ตั๊ก/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคนิ่วขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคนิ่วดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. หนอนเจาะผล 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ยะลา ชุมพร จันทบุรี ตรัง ระยอง นครศรีธรรมราช กระบี่ และตรัง) จำนวน 379 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 55 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระยอง ยะลา กระบี่ ระนอง ตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา และสตูล) จำนวน 1,461 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 89 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี ตรัง ระยอง ชุมพร ตรัง กระบี่ นราธิวาส และพังงา) จำนวน 1,157 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 23 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ตรัง และนราธิวาส) จำนวน 71 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา สุราษฎร์ธานี ตรัง ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และพังงา) จำนวน 410 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ยะลา ระยอง กระบี่ ตรัง ชลบุรี	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิไพโรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ์อัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคนิ่วติดหรือโรคนิ่วไหม้ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคนิ่วจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	นราธิวาส และสงขลา) จำนวน 1,409 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 29 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา สุ ราษฎร์ธานี ตราด สงขลา นครศรีธรรมราช ระยอง นราธิวาส พังงา กระบี่ ตรัง ปัตตานี ตาก ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี ภูเก็ต สตูล และนนทบุรี)	ส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำซันๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	จำนวน 4,665 ไร่ การระบาดลดลง 53 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สงขลา จันทบุรี ยะลา นครราชสีมา นราธิวาส ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)	
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	จำนวน 594 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 52 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด นราธิวาส กระบี่ นครราชสีมา สงขลา ตรัง และเพชรบูรณ์)	
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	จำนวน 1,322 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 52 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ตราด ระยอง ปราจีนบุรี นครศรีธรรมราช กระบี่ ยะลา ระนอง นครราชสีมา และสงขลา)	
	11. โรคราดำ	จำนวน 732 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 42 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร และ พังงา)	
	12. โรคราสีชมพู	จำนวน 141 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร สุราษฎร์ธานี และกระบี่)	
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	จำนวน 186 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี ตราด สุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และระนอง)	
	14. หนอนกินใบ	จำนวน 198 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 21 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ชุมพร ตราด และนครศรีธรรมราช)	
	15. โรคกิ่งแห้ง	จำนวน 240 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ปราจีนบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ และนราธิวาส)	
	16. โรคแอนแทรกโนส	จำนวน 455 ไร่ การระบาดลดลง 30 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี เพชรบูรณ์ และตรัง)	
	17. หนอนเจาะเมล็ด	จำนวน 466 ไร่ การระบาดลดลง 0.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา)	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	จำนวน 103 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และจันทบุรี) จำนวน 11 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 244 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบ โคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคราใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตราด) จำนวน 216 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 174 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตาก) จำนวน 107 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 23 ไร่	- ตัดส่วนที่พบโรคราใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคราใบจุด 5. โรคราใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง ระนอง และพังงา) จำนวน 396 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 46 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง ระยอง ยะลา พังงา และนราธิวาส) จำนวน 610 ไร่ การระบาดลดลง 23 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 320 ไร่ การระบาดลดลง 17 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 249 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ระยอง นราธิวาส ตรัง และพังงา) จำนวน 537 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชครบพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคราใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคราใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรครา เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรครา โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคราไหม้แก้ว 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรกัมมะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 96 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 280 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 223 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 32 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพริทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคราไหม้แก้วให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักด้งไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทั้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาไมโนโครโตพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพริทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก ไมโนโครโตพอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำวันที่ 20 – 22 มีนาคม 2569

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 15 จังหวัด 32 จุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ ยโสธร อุบลราชธานี นครพนม ตราด จันทบุรี นครนายก ศรีสะเกษ สุรินทร์ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย และ อุดรธานี ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 3 จุด ในพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ และขอนแก่น

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 59 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สระแก้ว นครราชสีมา ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช และระนอง